

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет економіки і менеджменту

**МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОЇ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ:
СВІТОВИЙ ДОСВІД
ТА ВІТЧИЗНЯНІ РЕАЛІЇ»**

19-20 квітня 2013 року

Організаційний комітет:

Федяєва В.Л. – д.п.н., професор, проректор з наукової роботи;

Шапошников К.С. – д.е.н., доцент, професор кафедри економічної теорії, декан факультету економіки і менеджменту;

Вернер Реген – д.е.н., професор, топ-менеджер представництва групи КНАУФ у Росії, президент Міжнародного союзу коучей;

Мармуль Л.О. – д.е.н., професор, професор кафедри економічної теорії;

Соловійова Н.І. – д.е.н., доцент, професор кафедри економічної теорії;

Демченко О.Г. – к.е.н., доцент, завідувач кафедри економічної теорії;

Станкевич Ю.Ю. – к.е.н., доцент, заступник завідувача кафедри економічної теорії;

Михайлова В.О. – к.е.н., доцент кафедри економічної теорії;

Осадчий О.Д. – к.е.н., доцент кафедри економічної теорії;

Темнюк Т.О. – асистент кафедри економічної теорії.

Ф 79 **Формування конкурентоспроможної національної економіки: світовий досвід та вітчизняні реалії [текст]: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Херсон, 19-20 квітня 2013 р.), – м. Херсон / ред. кол.: К. С. Шапошников [та ін.]. – Херсон.: Видавничий дім «Гельветика», 2013. – 228 с.**

ISBN 978-617-7041-11-4

Викладено тези доповідей учасників міжнародної науково-практичної конференції «Формування конкурентоспроможної національної економіки: світовий досвід та вітчизняні реалії», яка відбулася у м. Херсон 19-20 квітня 2013 року.

ББК 65.050 (теорія); -2*65.2/4-65.9

УДК 338.24

ISBN 978-617-7041-11-4

<http://finance.mnau.edu.ua> економіки і менеджменту,
Херсонський державний університет, 2013

© Оформлення Видавничий дім «Гельветика», 2013

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. СУЧАСНІ ЕКОНОМІЧНІ ТЕОРІЇ

Іванар О. Я. КОНКУРЕНЦІЯ ЯК ЕКОНОМІЧНА КАТЕГОРІЯ.....	11
Іванатілова Я. С. РОЛЬ ПРОЦЕСОВИХ ІННОВАЦІЙ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ.....	12
Гарасенко А. Г. КОНЦЕПЦІЯ СОЦІАЛЬНОГО КАПІТАЛУ НАЦІЇ ЯК ПЛІДНИЙ НАПРЯМ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ.....	14
Гумакова С. В. СОВРЕМЕННАЯ ТЕОРИЯ РЫНКА РАБОЧЕЙ СИЛЫ И ЕЕ ПРИКЛАДНОЙ АСПЕКТ.....	15

СЕКЦІЯ 2. ГЛОБАЛЬНА ЕКОНОМІКА ТА МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

Івстужева С. В. ГЛОБАЛІЗАЦІЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ.....	18
Івайченко А. Д. УПРАВЛІННЯ БОРГОВОЮ ПОЛІТИКОЮ УКРАЇНИ В ПЕРІОД ГЛОБАЛЬНИХ КРИЗОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ.....	19
Іверцагіна Т. М. ДО ПИТАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ.....	21
Ігелко І. О. СУТНІСТЬ ТА ОСНОВНІ ФАКТОРИ ФОРМУВАННЯ ЕКСПОРТНОГО ПОТЕНЦІАЛУ.....	22
Іголовачова О. С. ВПЛИВ ФАКТОРІВ ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НА РЕГУЛЯТОРНУ ПОЛІТИКУ В СФЕРІ ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ ПРОДУКЦІЄЮ АПК.....	23
Іжельна М. Н. ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНІ ВІДНОСИНИ УКРАЇНИ З КИТАЄМ.....	25
Ікарнач М. В. ЕВОЛЮЦІЯ ЧИННИКІВ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ.....	27
Іковтошок К.В. ВАЛЮТНО-ФІНАНСОВА ІНТЕГРАЦІЯ НА ПОСТРАДЯНСЬКОМУ ПРОСТОРИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	28
Ікудрява С. В. СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ БОРТЬБИ З КІБЕРТЕРОРИЗМОМ.....	29
Ілункіна Т. І. ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ: РЕЙТИНГОВА ОЦІНКА В СВІТІ.....	31
Імакедон В. В. ПРОВІДНІ СТРАТЕГІЇ КОНСОЛІДАЦІЇ КАПІТАЛУ ДЛЯ ТНК.....	32
Імедведкіна Є. О. СТРУКТУРНА МОДЕРНІЗАЦІЯ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ.....	34
Іназаров Д. С. ВИРОБНИЦТВО МІНЕРАЛЬНИХ ДОБРИВ ЯК СТРАТЕГІЧНО-ВАЖЛИВА ГАЛУЗЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ.....	36
Іполівода К. В. АЛЬТЕРНАТИВНІ ШЛЯХИ РОЗВИТКУ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ ЗА УЧАСТЮ УКРАЇНИ.....	37

ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ: РЕЙТИНГОВА ОЦІНКА В СВІТІ

За територією і чисельністю населення Україна входить в число найбільших країн Європи. Україна має потужну горну й кольорову металургію, електроенергетику, практично всі галузі машинобудування, включаючи й космічну, розвинуту харчову й легку промисловість, необхідні умови для розвитку інтенсивного й високорозвинутого сільського господарства.

Дослідженням вищенаведеної проблеми займалися такі науковці як: М. Тубець, П. Руснак, І.Н. Топіха, П.Т. Саблук, Н.М. Сіренко, І.І. Червен та інші. Хоча в науковій літературі існує велика кількість публікацій щодо рейтингу України в світовій економіці, проте дана проблема потребує більш детального аналізу, так як економічні відношення перебувають в постійному взаємозв'язку і русі.

Досить вагомий вплив на імідж країни в сучасному світі становлять різноманітні рейтинги щодо економічного, соціального та політичного стану в країні.

Так, у рейтингу легкості ведення бізнесу (Doing Business), що складається Світовим банком Україна покращила свою загальну позицію на 15 одиниць (зі 152 місця у 2001 році до 137 місця у 2012 році) – це найкращий показник для України за усі роки існування рейтингу. Але детальний аналіз складових показників свідчить, що ключові проблеми, визначені у Програмі економічних реформ, залишаються невирішеними. Так, Україна на 66 позицій покращила процедури початку підприємницької діяльності, на 18 позицій покращилося податкове адміністрування. Але одночасно показник захисту прав інвесторів погіршився на 3 позиції. Ці висновки підтверджує і Європейська Бізнес Асоціація, яка погіршила оцінку рейтингу інвестиційної привабливості України з 3,4 у I кварталі 2011 року (найвищий показник) до 2,14 за результатами III кварталу 2012 року [1].

ПРООН – глобальна мережа ООН з питань розвитку, яка активно виступає за зміни і залучає країни до знань, досвіду і ресурсів, допомагаючи людям будувати краще життя.

Доповідь про розвиток людини – це щорічна незалежна публікація Програми розвитку Організації Об'єднаних Націй, яка дозволяє по-новому поглянути на деякі найбільш актуальні виклики, що стоять перед людством. Доповідь містить дані про рівень життя і соціальну захищеність жителів різних країн, показники здоров'я, рівень освіти та культурного розвитку населення, стан злочинності, охорону природного навколишнього середовища, участь людей в прийнятті рішень та інші. Як повідомляє Центр новин ООН Україна посіла 78-е місце в переліку країн з високим рівнем людського життя із 193 країн. Білорусія, Росія, Казахстан займають 50-е, 55-е й 69-е місце відповідно. В даному списку також Грузія – 72-е місце, Азейбарджан (82-е), Армєнія (87-е). В п'ятірку країн з найбільш високим рівнем людського розвитку ввійшли Норвегія, Австралія, США, Нідерланди та Німеччина. В кінці списку опинилися такі країни як: Нігер, Демократична республіка Конго, Мозамбік, Чад та Буркіна-Фасо – країни з найнижчим рівнем людського розвитку (в даній групі 44 країни) [2].

Індекс конкурентоспроможності оцінює здатність країн забезпечити високий рівень добробуту своїх громадян. Що в першу чергу залежить від того, наскільки ефективно країна використовує ресурси, які має в розпорядженні. При цьому, для підтримки рівня життя в умовах вільного ринку, як правило, потрібне постійне підвищення продуктивності праці і якості товарів, послуг. В рейтингу Глобального індексу конкурентоспроможності (The Global Competitiveness Index 2012-2013), який щорічно складається аналітичною групою Всесвітнього економічного форуму Україна зайняла 74-е місце з 144-х країн. Україна набрала 4,14 балу і зайняла 74-е місце, піднявшись на 8 позицій в порівнянні з попереднім періодом. Вона випереджає Уругвай (75-е місце) і В'єтнам (76), але поступається Чорногорії (73) і Чехословаччині (72).

Перші місця в рейтингу зберегли Швейцарія (1) і Сінгапур (2). Фінляндія піднялася на одну сходинку і зайняла 3-є місце. А ось, Швеція, навпаки опустилася на 4-є місце. У першій десятці також Голландія (5), Німеччина (6), США (7), Великобританія (8), Гонконг (9) і Японія (10). Закривають рейтинг конкурентоспроможності Гаїті (142), Сьєра Леоне (143) і Бурунді (144-е місце). Росія зайняла 67-е місце, опустившись на одну позицію. Казахстан залишився на 51- місці, а Білорусь до рейтингу не увійшла [3].

Отже, якщо основні показники розвитку країни будуть і в подальшому мати позитивну динаміку, то на нашу думку, Україна вже в недалекому майбутньому зможе заявити себе як країна з перспективною та стабільною економікою.

Література:

1. Державна програма активізації розвитку економіки на 2013-2014 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.me.gov.ua/control/publish/article/main>
2. Индекс развития человеческого потенциала [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.unhdr.org
3. Україна поднялась в мировом рейтинге конкурентоспособности на 8 позиций [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.20khvylyn.com>

Македон В. В.

*кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту
Дніпропетровський університет імені Альфреда Нобеля
м. Дніпропетровськ, Україна*

ПРОВІДНІ СТРАТЕГІЇ КОНСОЛІДАЦІЇ КАПІТАЛУ ДЛЯ ТНК

Вихід компанії на міжнародний ринок супроводжується значними труднощами і відрізняється від просування на внутрішньому ринку. Кожна форма виходу на зовнішній ринок має свої специфічні складнощі, при цьому компанія може реалізувати різні варіанти виходу на зовнішній ринок, або їх поєднання :

- здійснення зовнішньоторговельної діяльності.
- відкриття філій і представництв за кордоном.
- участь в діяльності організацій в інших країнах.
- випуск і розміщення цінних паперів організації на зарубіжних ринках (IPO).
- придбання підприємств в інших країнах, або злиття з підприємством – резидентом іншої держави.

Першу стратегію у межах нашого дослідження можемо вважати торговою, ще чотири – це інвестиційні. Остання стратегія пов'язана з прямими іноземними інвестиціями.

Ю.Б. Авхачов до вказаних стратегій пропонує віднести і використання іноземних юридичних осіб у формуванні фінансової структури компанії, зокрема, відмінною рисою компаній – суб'єктів міжнародного бізнесу виступає активне використання іноземних юридичних осіб в цілях фінансової оптимізації діяльності компанії, головним чином, йдеться про податкову оптимізацію. Найбільш поширеною формою такої стратегії – використання офшорних зон або в цілях оптимізації податкових платежів, або з метою конфіденційності її фактичних власників [1].

А. Коскун Самлі у 2004 р. узагальнив і виділив основні типи стратегій ТНК, характерних для кінця ХХ, початку ХХІ ст.:

- активний маркетинг (accelerated marketing);
- конгломеративна стратегія (conglomeration);
- диверсифікація (diversification);
- синергія (synergism);
- купівля конкурентів (power acquisition);
- конвергенція (convergence);
- дивергенція (divergence) [4].

Серед вказаних видів корпоративних стратегій можна виділити стратегії, пов'язані з угодами корпоративного контролю і стратегії, не пов'язані з такими угодами.

До перших відносяться маркетингові операції, пов'язані з торгово-посередницькою діяльністю за кордоном, і операції делегування частини активів, як правило, нематеріальних, таких як, торгова марка і управлінські технології.

До других відносяться операції по переходу основних відносин власності від одних осіб до інших, що припускає перетворення існуючої юридичної особи.

Як показують дослідження, у теперішній час переважають стратегії другого виду, основними формами яких є, по-перше, злиття і поглинання і, по-друге, розділення компаній (виділення успішних бізнес-одиниць в самостійні юридичні особи). За даними UNCTAD на стратегії другого виду припадає 60% усіх стратегій.